

1474-1
Sazeček Václ.
Lukavec 40
p. Lovosice

Věchná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 9

V Zátci 3. března 1950

Cena 3 Kčs

Žádáme mír

Národní shromáždění projednalo ve své schůzi ve čtvrtek 22. února hromadné resoluce, které mu byly posílány od českého a slovenského lidu ze všech krajů republiky.

Početné svazky mírových resolucí našeho lidu jednoznačně volají po energické akci proti všem, kteří ohrožují mírovou součinnost národů, pokojný vývoj lidstva a výstavbu lepší jeho budoucnosti. Se stejným rozhodnutím se obrací náš lid i proti imperialistickým mocnostem, které v zájmu udržení svého koloniálního panství a nadprávi, znova prolévají krev barevných národů a připravují novou válku.

Národní shromáždění pojednalo o těchto hromadných protestech našeho lidu a výsledek jednání shrnulo do resoluce, která odhaluje příčiny, jež vedou k porušování míru a pokoje mezi národy. Obrací se s ní k Organizaci spojených národů, ke všem parlamentům světa a připomíná jim jejich povinnost vůči jejich vlastnímu lidu, který v zdrcující většině nenávidí válku a naléhavě si přeje mír.

Resoluce Národního shromáždění výstražně ukazuje, že tyto síly, které dnes ohrožují mír v dnešním světě, již jednou připravily Mnichov. Jsou to kapitalistické monopoly, v jejichž zájmu imperialistické mocnosti dnes pod vedením Spojených států a Velké Británie provádějí útočnou a loupežnou politiku. Je to politika hospodářské rozpínavosti, zvyšování zbrojení a výroby atomových pum. Je to politika hrozeb, štvání a vydírání, obnovování fašismu a podpory a ochrany válečných zločinců. Vlastní příčina této politiky je zofalá snaha zachránit hroučící se kapitalistický řád, zastavit pokrok, zahubit opravdovou demokracii zničením socialismu. Resoluce Národního shromáždění zvláště zdůrazňuje, že v této politice jim příslužuje Vatikán, pravicoví socialisté i zrádná Titova klika.

Československý lid a jeho zvolení zástupci dobře vědí, kdo je záštitou míru v dnešním světě. Jsou to tytéž síly, které věrně stály po boku českého a slovenského národa v mnichovské krizi a které je osvobodily z fašistického otroctví. Je to první socialistická velmoc světa, mohutný Sovětský svaz, který provádí důsled-

Před nástupem do jarních zemědělských prací

Jednou z význačných předností plánovaného hospodářství je, že se nedává překvapovat událostmi, že intenzivně obrací svůj zřetel k tomu, aby všechny fáze výrobního procesu byly dobře promyšleny a připraveny. Tato zřejmá výhoda, kterou má plánované hospodářství před bezplánovitým hospodářstvím kapitalistickým, řízeným pouze ziskovým hlediskem, vystupuje nejvýrazněji v oboru zemědělském. Zemědělská výroba byla za kapitalistického systému na tom nejhůře. Na jedné straně byla vystavena všem rizikům náhod i rozmárů přírody, na druhé straně byla hříčkou bursovní spekulace, na níž ovšem dopláceli jen drobní a střední rolníci, kdežto statkáři a velkostatkáři přicházeli vždy na své. Dnes je nám úplně jasno, že zemědělská výroba nemůže být v žádném směru předmětem spekulace, neboť tím by se octla na této šikmé ploše také výživa všeho pracujícího lidu, jejímž je zemědělská výroba základem.

V naší lidové demokracii známe dobře odpovědnost i obtíže rolníkovy práce a proto se snažíme, abychom malému a střednímu rolníkovi v plnění jeho úkolů co nejvíce pomáhali. Tomuto účelu sloužila také nedávná celostátní pracovní porada JZD a zástupců JSCZ a JSSR, konaná v Praze. Ministr zemědělství Julius Ďuriš podrobně na této konferenci vyložil význam jarních zemědělských prací, do kterých již v dohledné době vstoupíme a jasně vyznačil zásady, podle nichž musíme postupovat nejen při jejich přípravách, ale také při jejich provádění.

Není sporu o tom, že jarní zemědělské práce jsou velmi důležitým úsekem celoroční zemědělské výroby. Není lhostejno, zda-li je vykonáme

dobře nebo špatně. Vždyť na nich závisí příští úroda, blahobyt vesnice a výživa našeho lidu. Proto je povinností všech rolníků věnovat jim co největší péči. Je však také povinností použití při nich nejlepších pracovních metod, jaké jsou nám známy. Jednotná zemědělská družstva učinila již loňského roku dobré zkušenosti s novou organizací polních prací, zkušenosti, které ukázaly, že při účelné dělbě práce, při využití všech strojů a potahů lze nárázově zemědělské práce jako je příprava půdy, setí, sklizeň obilí i okopanin, vykonati dokonaleji a zvládnouti nejen v nejkratší době, ale také s menším počtem pracovních sil. Zaostalost a ztrnulost pracovních metod byla největší překážkou, která bránila malému a střednímu rolníkovi, aby se osvobodil od věčné dřiny, odměňované nad to za kapitalistického systému velmi macešsky. Skutečnost, že v zemědělství musí dosud pracovat pět lidí, aby se produktivita jejich práce vyrovnala produktivitě jediného zaměstnance v průmyslu, osvětluje jednu z příčin nedostatku pracovních sil, se kterými naše vesnice neustále zápolí. Nestačí však jen abychom si byli těchto zkušeností vědomi, abychom je hodnotili na schůzích, zaznamenávali v denním odborném tisku. Musíme je již jednou rázně uvádět v praxi. Jarní zemědělské práce jsou velkou příležitostí, aby naši malí a střední rolníci využili všech dobrých zkušeností, které nastřádala Jednotná zemědělská družstva loňského roku, a všude tam, kde družstvo dosud ustaveno není, využili alespoň výhod, která skýtá dobrá organizace práce podle vzoru JZD.

nou politiku míru. Je to politika socialistické výstavby a rozvoje výrobních sil, politika hospodářské spolupráce a vzájemné pomoci svobodných národů. Je to politika odhalování válečných štváčů, důsledného potírání fašismu, ochrany, bezpečnosti, samostatnosti a rozvoje nejen naší republiky, nýbrž všech národů světa, velkých i malých.

Tábor míru a pokroku, vedený So-

větským svazem, zahrnuje nejen ty šťastné národy, které se osvobodily od tlaku imperialismu a vykořisťování, nýbrž i všechny neohrožené bojovníky za svobodu, mír a demokracii na celém světě. Jim také adresuje Národní shromáždění Československé republiky, plně vůli svého lidu, své pozdravy, spolu s vyslovením zásad, které jsou zárukou světového klidu a míru mezi národy.

Karolina Světlá

(K 120. výročí narození básnířky)

Mezi tolika muži našeho literárního světa se rýsuje cenná postava ženská, uznávaná a uctívána bez námitek: Karolina Světlá. Do české literatury vstupoval se Světloú nový kulturní typ ženský. Jiný, než byla její starší přítelkyně Božena Němcová, méně tragický, ale tím víc jasný.

Karolina Světlá vyrostla z pražského měšťáctví. Teprve když jí bylo 16 let, počala se seznamovat s českou literaturou a již zde našla pevnou půdu pro své další umělecké působení. Její zájem o lidový ráz české duše, o typy dosud jí málo známé a proto tolik nové, vede ji k poesii Němcové, Tylové a Erbenové.

Bylo to pak hlavně české Podještědí, které Světlá poznala z cesty do manželova rodiště a kde po prvé shlédla a poznala onen tajemný proud, jímž se napájel celý život národa vždy novou silou. Duch lidu to byl, který jí byl nejvyšší literární školou. A když poznala všechnu jeho složitost a krásu, když vyposlouchala rázovitou lidovou řeč a poznala lidové zvyky a obyčeje, s vroucí lidové zvyky se skláněla nad ten potok živé vody, aby české literatuře dala novou českou vesnici, nový veselý venkov a jeho lid.

Ve svých Ještědských románech a povídkách, v staropražských obrazech i v pracích vyrůstajících z rodné tradice Světlá nás po každé seznamuje s „povahopisem našeho lidu“. Ačkoli měla fantazii tak bujnou, srdce tak citlivé a tužby velmi smělé, přesto nikdy nepodlehla subjektivním dojmům ani bolům. Jediné, v čem vystupujeme její subjektivní sklony, to jsou její ženské postavy. Ale stejně bohatá je i její galerie mužů. I tady poznáváme, jak Světlá byla svéráznou a samostatnou umělkyní a jak ten svět, který ve své básnické vizi viděla, byl jí ve všem blízký a mile známý.

V životě a díle Karoliny Světlé je velký kus kulturní historie našeho národa. Její spisy jsou zrcadlem ducha českého lidu. Při bedlivém studiu jejích děl poznáváme v ní velkou myslitelku. Nikdy nevrátila do ruky pero, aby zároveň nechtěla vypodobnit nebo vyřešit nějakou mravní nebo metafyzickou záhadu života. K tomuto účelu upravovala své románové a povídkové postavy, plné hlubokých pravd a velké životní zkušenosti. Pro Karolinu Světloú nebylo nikde tmy, předsudků, pověry a podřízenosti. Vždy hledá a nalézá člověka, piného, jasného, takového, jako je její — vlastní jméno. V tom je klad i krása jejího díla i v dnešní době.

Revoluční bdělost především!

Pracující lid, vedený správnou politikou komunistické strany v čele s Klementem Gottwaldem, zvítězil v únorových dnech 1948 nad reakcí právě v okamžiku, když se reakce domnívala, že přišla doba, kdy může zvrátit kola našich dějin zpět, jako se to podařilo reakci v r. 1920. Znova se potvrdila stará zkušenost, že dějiny se neopakují a že to, co bylo u nás reakcí umožněno dva roky po první světové válce, nelze opakovat již v době, kdy tu byla existence silné komunistické strany, jako strany, která má důvěru všeho pracujícího lidu a této důvěry nikdy nezneužila a nezneužije.

Únor 1948 definitivně rozdrtil možnosti reakce provést restauraci kapitalismu jejími vnitřními silami mocensky politickými a hospodářsko politickými. Ale tato skutečnost nesmí ani v nejmenším oslabit nebo dokonce uspat revoluční bdělost pracujícího lidu, protože kořeny reakce jsou rozvětveny. Musíme mít také na mysli podporu, které se dostává naší vnitřní reakci ze zahraničí. Necht narazíme v svém budování socialismu na jakékoli potíže, po každé musíme být připraveni, že reakce bude zvedat hlavu a bude se pokoušet využít těchto potíží pro svůj prospěch. Na všechny tyto případy musíme být náležitě připraveni, aby nedošlo k překvapení a aby na jakýkoli pokus reakce získat půdu k rozvratné práci byla jí dána pádná odpověď.

Jeden z předních úkolů zemědělské pětiletky

Naš pětiletý plán uložil zemědělství zvýšit rostlinnou výrobu o 11%, avšak živočišnou výrobu o 86%. Již z toho je patrné, jakou váhu klade na zvelebení živočišné produkce, a to jak v zájmu zemědělců, tak v zájmu všeho ostatního pracujícího lidu, neboť jen zvýšení živočišné výroby zbaví nás úzkých profilů v naší výživě, opatří nám dostatek masa, mléka a tuků.

V prvním roce pětiletky se nám podařilo za pomoci velkovýkrmnů zvýšit produkci prasat tak, že výkup jatečných vepřů stává se stále větší přínosem pro naši výživu. To nám umožňuje, abychom v druhém roce pětiletky obrátili svůj zřetel na zvelebení chovu skotu, a to především rozmnožením stavu dojnic. Tím se zvýší produkce mléka, másla a ostatních mléčných produktů tak žádoucích pro doplnění našeho výživovacího plánu. Stav skotu nutno zvýšit zejména v oblastech pohraničních, abychom zároveň využili tamní produkce píce, která dosud byla mnohdy zužitkována jen z části, kdežto druhá část musela být přesunuta do vnitrozemí. Ovšem i v ostatních krajích republiky musíme se snažit, abychom dosáhli co nejlepšího stavu chovného skotu po stránce kvantitativní i kvalitativní.

Úsilí o zvýšení početních stavů a užitekosti skotu nutno podepřít především opatřeními dostatečných prostorů k ustájení dobytka. Za dosavadních poměrů na vesnicích mají zpravidla drobní a střední rolníci nedostatečné stájové

Směrnice k tomu, jak si počínat, aby revoluční bdělost ani na okamžik neochabovala, podal Klement Gottwald v 10. bodu svého referátu na IX. sjezdu KSČ: „Čelit cizím vlivům na politiku strany můžeme tím, že budeme všechno členstvo vést k aktivnímu boji za politiku strany, její provádění v praxi a neustále zvyšovat ideologickou úroveň našich členů.“

Podle těchto pokynů Klementa Gottwalda je třeba pracovat a postupovat. Vítězným únorem jsme neodklidili všechny možnosti, které by se naší vnitřní reakci mohly hodit k jejím zločinným účtům. Především bude třeba bedlivě zkoumat, čím jsou způsobeny různé závady a nesnáze v hospodářském a státním aparátu, jací lidé nesou na tom vinu a zjišťovat, nejde-li o přímou sabotáž, je to i věci dobré kádrové politiky, která bdí nad tím, aby se v řadách strany nezaháněly rozličné kariéristické, ideově cizí a nepřátelské živly, které bývají zpravidla vhodným objektem pro práci cizích agentů. Zkušenost nás učí, že čím beznadějnější bude věc reakce, čím více se jí bude republika vzdalovat směrem k socialismu, tím více se bude snažit posílat k nám špióny, vrahy a sabotéry. Proto je třeba zvýšené revoluční bdělosti na všech stranách našeho politického a hospodářského života, bdělosti, která zároveň posílí a upevní síly mru, vedené nepřemožitelným Sovětským svazem.

prostory, zatím co u venkovských bohatců jsou stále, silážní a ostatní zařízení často nevyužitá. Všude tam, kde existují Jednotná zemědělská družstva dohodnou se s vlastníky volných prostor na jejich pronájem a umístí tam zejména jateční dobytek malých a středních rolníků. Tam, kde Jednotná zemědělská družstva nejsou, ujmeme se akce opatření dostatečného stájového prostoru místní národní výbor a sjedná s vlastníkem nevyužitých síl jejich pronájem ve prospěch drobných a středních rolníků. Opatření dostatečného stájového prostoru je jednou z základních podmínek rozvoje v chovu skotu, jehož v letošním roce musíme dosáhnout, abychom splnili úkoly pětiletého plánu. Je to nejen cesta k postátnému zlepšení životní úrovně pracujícího obyvatelstva, ale také k zvýšení produktivity zemědělské práce.

Zdravé ustájení chovného materiálu je základním předpokladem i pro zvýšení užitekosti hospodářských zvířat, na ně musíme brát čím dále tím větší zřetel. Jen tak zabráníme tomu, abychom nemrhali prací ani krmivem na výkras podřadného chovného materiálu a dosáhneme soustavného zlepšování chovu. Musíme tu využít poznatků mičurinskolysekovské agrobiologie, která klade veliký důraz na vliv prostředí pro vývoj jedince. V tom směru bude ještě nutno učiniti řadu opatření, abychom zajistili nejvýhodnější podmínky pro zdokonalení chovu hospodářských zvířat a dosáhli tak maxima jejich užitekosti.

Zprávy svazu

Upozornění volyňským Čechům

Dne 28. února 1950 obl. úřadovna a FNO v Teplicích přerušila pro nálehavé vnitřní práce přiděl rodinných domků do vlastnictví. Stav pokračuje až do 31. března 1950. 28. II. 1950 končí rovněž lhůta pro podání přihlášek o přiděl rodinného domku do vlastnictví prostřednictvím MNV. Od tohoto dne přijímá přihlášky přímo obl. úř. a FNO v Teplicích a to jen do 10. března 1950. Přihlášky podané po tomto datu nebudou projednány.

Upozorňujeme rovněž, že obl. úř. a FNO v Teplicích pro dny 1.—15. března 1950 omezuje styk se stranami pouze na úřední dny t. j. pondělí a pátek od 8 do 16 hod. V jiné dny nebude nikdo přijat.

Lázeňská péče o zemědělce v r. 1950

Členy SČZV - zemědělce upozorňujeme na lázeňskou léčebnou péči, kterou provádějí v letošním roce Krajské národní výbory - zdravotní referáty. Tato léčebná péče povoluje se na podkladě:

- řádně vyplněného dotazníku,
- návrhu ošetřujícího lékaře,
- doporučení sociálního odboru Jednotného svazu českých zemědělců.

Zemědělci vyžádají si potřebné tiskopisy u svého okresního sdružení JSCZ.

Žadatelé si cpatří návrh svého ošetřujícího lékaře (dvojmo) a na vyplněném dotazníku příslušná potvrzení svých údajů, t. j. potvrzení MNV a ONV, místního a okresního sdružení JSCZ. Potvrzený dotazník s návrhem ošetřujícího lékaře zašlou přímo svému Krajskému národnímu výboru, který o žádosti rozhodne po vyjádření krajské úřadovny JSCZ.

Někteří krajané — zemědělci

vrací podepsané tiskopisy zmocnění k inkasu pro NPF (ve věci odkladu splátek) přímo Národnímu pozemkovému fondu v Praze. Upozorňujeme, že tyto tiskopisy musí být vráceny Svazu Čechů z Volyně v Žatci.

Likvidace družstva „Domovina“

Na základě § 34 stanov svoláváme valnou hromadu vydavatelského, nakladatelského, tiskařského, knihkupeckého a papírnického družstva „Domovina“ v Žatci na neděli 5. III.

1950 na 15. hod. Schůze se koná v místnostech SČZV v Žatci, Vol. Čechů 1035/44. Nesejde-li se ve stanovenou dobu stanovený počet členů, koná se o půl hodiny později valná hromada za každého počtu přítomných.

Pořad jednání:

Likvidace družstva.

Za představenstvo Josef Poltík.

Budujeme sociální fond

Z podnětu Miroslava Havránka a Josefa Michalíčky bylo vybráno na svatbě sl. Slavěnky Havránkové a p. Vladisl. Beljika z Hrušovan na soc. fond 1.630,— Kčs. — Děkujeme všem štědrým dárcům a přejeme novomanželům hodně štěstí na společné cestě.

Na svatbě Josefa Kloboučnicka se sl. Jaruškou Zimovou z Vikova, konané dne 18. II, 50 bylo vybráno na podnět p. Bohumila Kloboučnicka z Teplíc - Lázní a Karla Zimy ze Žatce 1.800,— Kčs na soc. fond. Srdečně děkujeme štědrým dárcům a iniciátorům sbírky a mladým novomanželům přejeme hodně štěstí a štěstí na společné cestě životem.

Na křtinách u br. Josefa Nohejla ve Větrově, okr. Frýdlant v Čechách bylo vybráno br. Vladimírem Šnajdrem a Alexandrem Škopem na soc. fond SČZV 800,— Kčs. — Srdečně děkujeme všem, kdož na sbírku přispěli. Rodičům přejeme hodně štěstí a novokřtenci zdraví.

Na křtinách u br. Alexandra Kina v Újezdě bylo vybráno z podnětu br. V. Novotného z Újezdu 260,— Kčs na soc. fond. Srdečně děkujeme dárcům, rodičům a novokřtenci přejeme vše dobré.

Na křtinách u br. Václava Maška v Suchdole n. O. bylo vybráno na soc. fond SČZV 600,— Kčs. Děkujeme všem štědrým dárcům, rodičům a jejich malé ratolesti přejeme všechno nejlepší.

Na svatbě sl. Boženy Kroutilové s p. Jar. Dotrem ze Strkovic bylo vybráno na podnět p. Jos. Štorka z Lipence 1.600,— Kčs na soc. fond. Všem štědrým dárcům vzdáváme srdečný dík a novomanželům necht se splní společná přání a očekávání.

Na svatbě br. Václava Loseňuka se sl. Marií Horáckovou v Prahlích, okr. Kadaň, byla dne 4. 2. 1950 provedena z podnětu br. Jos. Tošnera a br. Adamina sbírka na soc. fond SČZV k podpoře sirotků po padlých u Dukly, která vynesla 1.190,— Kčs. Děkujeme všem, štědrým dárcům, kteří nezapomínají na ty, kteří byli válkou připraveni o to nejkrásnější, a novomanželům přejeme na společné cestě životem hodně štěstí a štěstí.

Na svatbě p. Josefa Pulera se sl. Mařenkou Makuderovou v obci Úterý, okr. Stříbro, konané dne 12. 2. 1950 bylo vybráno z podnětu br. Ant. Křížka a Jos. Drahouše na soc. fond SČZV 1.340,— Kčs. Děkujeme všem, kteří přispěli svými štědrymi dary na účel sbírky a mladým novomanželům od srdce blahopřejeme.

Miroslav Fiengr, Nebočady čp. 73, okr. Děčín daroval na soc. fond SČZV 200,— Kčs. Srdečně děkujeme.

Na svatbě Lidušky Kínštové s panem Vladimírem Šotolem v Novém Malíně dne 11. II. 1950 na podnět p. Miroslava Dragouna a p. Josefa Šotoly byla mezi hosty provedena sbírka na sociální fond osiřelých dětí a vdov po padlých volyňských vojácích, která vynesla Kčs 1.500.—. Děkujeme touto cestou všem štědrým dárcům, nezapomínajícím na těžce postižené naše rodiny a mladým novomanželům blahopřejeme k manželskému štěstí.

Odbočka SČZV ve Sternberku.

Na svatbě br. Josefa Zivala z Jenčic — Košťálova čp. 2, okr. Lovosice se sl. Ludmilou Skalickou z osady Hrádek, okr. Louny konané dne 12. 2. 1950 bylo vybráno z podnětu br. Alexandra Gmely Kčs 1.750,— na soc. fond ve prospěch sirotků po padlých. — Děkujeme srdečně všem dárcům a novomanželům blahopřejeme.

Dne 11. února 1950 pořádali vol. Češi v Úsově, okr. Zatež na Moravě ples, z něhož čistý výtěžek 3.415 Kčs věnovali na soc. fond. — SČZV děkuje krajanům za podporu našich sociálně slabých a přeje všem hodně úspěchů v budovatelské práci.

„Nádraží je v pořádku“ — broukl si Moravský a uvedl vlak do pohybu. Tam stál podle všech pravidel výhybkář se zeleným praporem na znamení, že trať je volná.

„Bílí tu nejsou?“ — křičel na něj Moravský.

Pevné a odhodlané zakývání výhybkářovo dosvědčilo Moravskému, že bělogvardějci tu opravdu nejsou.

Když se zastavili ve stanici, nikdo z budovy nádraží nevyšel mimo několika posunovačů a výhybkářů. Od těch se velitelství dovědělo, že není žádné spojení se sousední stanicí. Úředníci spolu s přednostou stanice opustili vesnici. Za trať ručit nemohou, neboť už víc než týden žádné pochůzky nebyly konány.

Zatím co velitelé vyzvídali na domácích vše, co by je zajímalo, prohlížel si Moravský lokomotivu. Zásobu vody bylo třeba doplnit. Na stanici ale nebyla pumpa, aby se mohla voda přímo do lokomotivy načerpat. O celé situaci Moravský zpravil velitelství, které se rozhodlo naplnit lokomotivu vodou pomocí věder. Zelezníci sehnali vědra, vojáci se seřadili do řady od lokomotivy k nejbližší studni a práce začala. Než byla lokomotiva naplněna, uplynuly tři hodiny.

A vlak se vydal na další cestu. Projeli bez překážek asi deset kilometrů. Tu ve vzdálenosti asi km od trati bylo vidět velkou vesnici. A zrovna naproti té Moravský zpozoroval přerušenu trať, kde konce kolejnic byly zahnuty do oblouků.

*

Vlak se zastavil. Jeti dál nebylo možné.

Velitelé se sešli u vlaku a radili se o dalším postupu. Svolaly pak všechny rudogvardějce a rozhodli se zajít do vesnice a sebrat tam u sedláků koňské potahy, na ně naložit raněné a nemocné, jakož i nějaké zásoby potravy a střeliva. To, co tu zůstane, zapálit, nebo vyhodit do vzduchu. Lokomotivu rozehnat a pustit na poškozenu trať. Pak pochodovat s potahy k Jekatěrinodaru.

Po poradě se rozešli a určení vojáci se odebrali do vesnice zjistit, jaké tam jsou poměry a bude-li to možné, přivést alespoň padesát potahů.

Vesnice byla obydlena kubánskými kozáky, většinou velkostatkáři.

Průzkumáci, když vešli do vesnice, šli se informovat k chudším sedlákům na poměry. Dověděli se, že ataman té vesnice před čtrnácti dny mobilisoval všechny kozáky k bělogvardějcům. Byl to celý pluk v plné polní výbroji. Kozáci byli většinou staří vysloužilci, kteří už několikrát prošli bojem. Celý pluk jich šel na doplnění armády generála Mamontova.

Vzbrojení potřebnými informacemi, rozběhli se vojáci po dvorech shánět potahy. A byla to práce perná. Mnohde se musilo hrozit zbraní a někde dokonce byli nuceni i střílet.

Přes všechny překážky rozkaz velitelství byl splněn. Někteří menší sedláci se sami nabídli, že pojedou, jiní, větší-

nou ti bonatě, s koňmi, ale samí nechali. Vrátil se o něco také nenutil. Hlavní bylo, že se z vesnice brzy vojáci vrátili s padesáti koňskými potahy.

Teď začalo vykládání vagonů a nakládání na velké sedlácké vozy. Všechno potřebné se bralo s sebou.

Zatím, co všichni byli zaměstnáni vykládáním vagonů, Moravský připravoval lokomotivu k „odjezdu“. Vrátil se o něco zpátky, aby měla pořádný rozjezd a pak rozehnav ji na plno, vyskočil a lokomotiva se zabořila hluboko do náspu.

Vozy byly připraveny k odjezdu. Vagony, které nemohly být vyloženy, byly vyhozeny do vzduchu.

Celá ta řada naložených povozů se dala teď do pohybu. Vpředu i vzadu šli ozbrojení rudogvardějci.

Malá ta hrstka lidí bojujících za svobodu utiskovaných a vykořisťovaných táhla polními cestičkami k cíli. Místy bylo zapotřebí odrážet útoky menších oddílů kozáků, které se náhodně potkaly.

Po dvoudenním namáhavém a těžkém pochodu došli beze ztrát do velké obce Timošovky, kterou měli v rukou rudogvardějci. Tady už začal organizovaný ústup pod krytím přední linie.

Moravskému zatím za pochodu, kdy ošetřování bylo znemožněno, jeho poražená ruka začala hnisat. Na stanici v té době stál obrněný vlak „Hrom“. Moravský, jako raněný, obrátil se s prosbou na velitele obrněného vlaku, aby ho vzal s sebou do Jekatěrinodaru, kam z Timošovky nebylo už daleko.

Velitel mu ochotně vyhověl a tak druhý den se ocitl Moravský už v Jekatěrinodaru. Hlásil se na sanitním oddělení, odkud byl odeslán na chirurgické oddělení městské nemocnice.

V nemocnici pobyl sotva týden, když začala evakuace vojenských oddílů. A tak došlo i na nemocnici. Bvli odvázení nejdříve těžce ranění a ti, kdož mohli chodit, museli jít na nádraží sami.

Všechno se evakovalo do Novorozijska k pobřeží Černého moře.

Moravský si nedělal žádné starosti a čekal na konečný ústup.

Cesta na Novorozijsk vedla přes Kubán, kudv vedl veliký, železný most, jediný, po kterém se mohlo ustupovat.

Uplynul už tři dny od evakuace nemocnice. Moravský zůstal ve městě u vojenských oddílů. V té době už byly slýchány dělostřelecké výstřely za městem. Hloučkv rudogvardějců ustupovaly k mostu na Kubáni.

Moravský se bral toho času hlavním náměstím, kde stála veliká bronzová socha Kateřiny Veliké. K té směřoval Moravský. Šel po levé straně chodníku. Po vozovce šlo asi pět ozbrojených rudogvardějců.

Najednou se ozvaly výkřiky hurááá! Tu za rohem přímo proti Moravskému vyskočilo asi deset kozáků. Na ulici vznikla panika a rozpoutal se boj.

Moravský se přitiskl k vratům jakéhosi domu.

Rudogvardějci, jdoucí po silnici, když uviděli kozáky s obnaženými šavlemi jedoucími proti nim, se nezalekli. Zalehli a začali střílet. Tři kozáci upadli se

spad-
vranika
no. Nedbal
na ruce. Přitiskl se
pod břicho. Tu ucítil
Nestačil se však ještě
zorientovat, když ho někdo uchopil za
nohu a přehodil přes koně. Upadl celou
vahou svého těla na dlážděnou ulici.
Jako v mlze ještě uviděl, jak se na koně
vysvihl kozák a uháněl pryč. Rychle vy-
skočil, ale v očích se mu zamlžilo a
znovu se skácel na zem.

Tu k němu přiběhli dva rudogvardějci, zvedli jej a odnesli k soše na náměstí. Tam jej položili a za malou chvíli znovu nabyli vědomí. To už byla situace více méně jasná. V jednom místě města kozácký oddíl bělogvardějců vtrhl do města a nadělal paniku. Ve městě oddily rudogvardějců odstupovaly. Boj se rozpoutával ve středu města.

Moravský ležel s vojáky za sochou a pozoroval boj na celé hlavní ulici. Na náměstí pojednou vyjeli tři jezdci — rudogvardějci. Hned na to z okna vysokého domu na ně někdo začal z revolveru střílet. Jeden z jezdců to zpozoroval a hodil do otevřeného okna granát. Ozval se tlumený výbuch a z okna se vyvalil černý dým.

Rudogvardějci v hloučcích i jednotlivě ustupovali k řece, na most. Moravský vstal také, uchopil revolver do zdravé ruky a odstřeluje se, běžel k mostu.

Boj sítil. Kulky hvízдалy na všech stranách. Střílelo se z oken domů, se střech, padaly cihly, tašky — všechno to dopadalo na hlavy ustupujících rudogvardějců.

Bělogvardějcům přišla posila. Měli na obsazenou takřka polovinu města. Městská buržoasie, vidouce, jak rudogvardějci utíkají, jásala. Teď už veřejně házeli cihly po utíkajících rudogvardějcích a kdo měl zbraň, střílel. Za každým rákem číhala ustupujícího rudogvardějce nebezpečí smrti. Ústup byl těžký a zvláště tížen civilními lidmi, kteří zděšeně pobíhali po ulicích.

Moravský se prodíral ulicemi až na dobíhal k mostu. Poslední rudogvardějci přecházejí na druhou stranu. Most je zaminován. Každou chvíli může být vyhozen do vzduchu. Na most vjeli poslední jezdci — rudogvardějci těsně pronásledováni kozáky. Najednou se ozval silný výbuch a mračna dýmu vystupovala k oblakům. Most byl zbořen. Za řeku se už teď nikdo nemůže dostat. Moravský doběhl včas.

Ocitnuv se na druhé straně řeky, odebral se Moravský na nádraží, kde stál sanitní vlak. Tam se dostal do Novorozijska, odtud ho odeslali do tzv. Černomořské nemocnice.

V nemocnici lékaři už měli připraveny nárameníky bělogvardějské, aby pro případ změny si mohli uchránit svá místa. Nestyděli se ani nabádat raněné, aby dál neutíkali a pro případ, že by město obsadili bělogvardějci, budou je přichránit.

Moravský dostal nemocniční prádlo a tak proležel tři dny. Hned po příchodu pochopil, do jakého prostředí se dostal.

Jednou ráno oblékl si župan a vyšel k moři. V přístavu stály dvě lodě; jedna pod německou vlajkou a druhá pod vlajkou tureckou. Po krátké procházce ná-
břežím vydal se na druhou stranu města.

Dějiny české Volyně

Dr. J. Folprecht

(8. pokračování).

První nedorozumění mezi Čechy

Až potud, v prvních dvou letech, postavení Čechů na Volyni bylo velmi, podobné všem osadnickým rolnickým, kteří vyšli ze své české vlasti, nuceni k odchodu hospodářskými poměry. Všichni platili a zaplatili patřičně velikou daň za zlepšení svých životních podmínek a všichni musili později těžce zápasiti — i sami mezi sebou — aby touha po zlepšování materiálních podmínek nepředháněla příliš rychle a příliš daleko jejich vývoj kulturní.

Další etapa volyňských osudů je ve shodě s povahou českou, která někdy nedovede správně měřiti dosažené výsledky obtížemi, které se stavějí v cestu. Tyto obtíže byly mimořádně velké a čeští vůdcové si jich všech nebyli ani vědomi, ani na ně nestačili. Někteří osadníci již v r. 1868 vytýkali Příbylovi, který zatím vnikl do těžké situace Čechů, naučil se rusky a rozuměl polsky, který i se rusky a rozuměl polsky, který i v právních věcech dovedl zaujímati stanoviska přijatelná, že výsledky jeho práce jsou nepatrné a že svou přílišnou opatrností brzdí vývoj hospodářský.

Příbyl bez velikého rozmyšlení podal stížnost gubernátorovi kyjevskému, Dundukovu-Korsakovu. Že stížnost obsahovala vedle líčení těžkých poměrů přesídlenců českých také ospravedlnování vlastního těžkého postavení, je přirozeno. Že pak ukazovala k tomu, že zúčastnění Poláci chtějí živlu českého ve svém národním pohraničí využiti k svému prospěchu, nelze se nikterak diviti, neboť úřady ruské po ty dva roky, r. 1868 a 1869, do věci Čechů nezasahovaly téměř vůbec, leda příležitostně úřady nejvyšší.

III. Úkol politicko-hospodářský

Co ruské úřady?

Poměr ruských úřadů v počáteční době byl až neuvěřitelně vyčkávaný a pasivní. Ať viděly složitost postavení Čechů na Volyni a jejich těžkosti, i ať chápaly svou obtížnou úlohu, která jim nastává k urovnání elementárních hospodářských, dále pak

národnostních a náboženských poměrů českých v tomto západním kraji, počínaly si tak, jako by zkoušely zdatnost těchto vyspělých osadníků. Z dalšího postupu jejich je však naprosto jasné, že ruské úřady považovaly Čechy za kolonisty myšlenkově i hospodářsky tak pokročilé, že překvapíce svou energií i obratností počáteční obtíže, upraví si své poměry nejlépe sami, a to správní, hospodářské, náboženské i politické.

Ukázalo se později, že ruské úřady Čechy nepřeceňovaly, ale že se Čechové přecenili sami a nedovedli postupovati jednoduše, nechápajíc složitost obtíží, které na ně naléhaly a i dále naléhati musily.

Gubernátor Dundukov - Korsakov navštívil české kolonisty volyňské v září 1869. Byl s Čechy velmi spokojen, ale stížnost Příbylova zavedla jej do sféry politické a národnostní, neboť narážela na činnost Poláků. Proto ještě r. 1869 pověřil svého adjutanta, plukovníka Gressera, aby na místě samém vyšetřil poměry českých osadníků, pomáhal jim a nesrovnalosti uhlazoval.

Gresser se chopil díla s německou důkladností i svědomitostí. Projel s Příbylem a často i ve společnosti Oliče, mladého a poměrně nejvzdělanějšího z českých představitelů, všechna dosavadní sídliště česká, pečlivě sledoval všechny hmotné i právní potřeby a těžkosti Čechů a velmi brzy pochopil důležitost náboženské otázky, jak se vyvíjela v tomto kraji. Bylo to u něho zcela pochopitelné: náboženská otázka se mu stala úhelným kamenem novostavby okrajové, západní země volyňské, která ani po potlačení povstání polského neprestala býti neklidným ohniskem.

Zdá se však, že jak Gresser, tak čeští představitelé Příbyl, Olič, Svoboda i Rajch chopili se příliš brzy tohoto nejožehavějšího předmětu a že osadníky české, dosud materiálně a bezpečnostně dosti neuklidněné znepokojili, roznítili a rozčílili ještě více, ježto starosti o věci hmotné umocnili dotykem choulostivých citů duchovních.

Tak těžká doba nezrodila na Volyni ani mezi Rusy ani mezi Čechy velkého muže.

Bez rádného vedení

Nebylo především nikoho, kdo řídil a urovnával poměr k domorodému obyvatelstvu, jež vidělo v Čechích cizince, kteří nikdy a nikde na venkově nevzbuzují důvěry. Přesto však Ukrajinci a Poláci uznávali obecnou převahu Čechů a vedle toho z počátku vycházeli Čechům jakožto poměrů neznalým vstříc a našlo se mnoho věcí, v nichž noví osadníci byli na domorodcích závislí. A Čechům lze přičísti k dobru, že na příklad doba, kdy ukrajinskí rolníci pálili mrvu, nechápajíc hnojení, dlouho netrvala. Nelze říci, že by byli Čechové neprobili proti jejich zaostalosti. Lze v tom viděti kus přirozené české povahy.

Tento poměr se však dosti rychle zhoršoval, když Čechové dostávali od ruské vlády výsady, kterých si zasloužili a když ruská vláda stále víc se snažila, aby dobrých rolnických znalostí Čechů užívala k utvoření zemědělského vzoru pro okolí.

O to se skutečně ruská vláda snažila, není však divu, že domácí obyvatelstvo nemohlo toto jednání pochopiti a že v něm vidělo pro sebe neprospěch a odstrkování. Tím spíše, že Čechové i bez výsad velmi rychle ukázali, co dovede lepší praxe, důmysl i zvýšená práce.

Prostý venkovský Ukrajinec mohl velmi těžce pochopiti, že Čechové zaslужují těch výsad, které dostávali, tím méně však byl schopen pojmuti úmysl ruské vlády, že výsady Čechům dává proto, aby jejich dalším přičiněním bylo povzneseno polní hospodářství v západní Rusi. Ale ani Čechové nemohli zcela postihnouti v prvých letech svého pobytu na Rusi, že péče a výsady, dávané Čechům vládou, mají sice náhle pojatou, ale hluboce zasahující tendenci politickou a náboženskou.

Velikou obtíží byl nedostatek českého střediska, což se zhoršovalo ještě tím, že každý pozdější český farář si ze své rozsáhlé farnosti činil — často z osobních důvodů — středisko sám.

Pokračování příště.

Popisy českých osad na Volyni — České Novosilky

(4. pokrač.)

To byla chyba — jen o padesát kroků dále a byl opět v našem lese, a čas k tomu byl.

Po pěti minutách se vyřítili benderovci, Petra našli a pak ho již bili a vlekli směrem k Andrušenkovu mlýnu.

Petr Kornákov zahynul kdesi za bažinami. Po delší době byla v bažinách nalezena mrtvola s ostnatým drátem kolem krku. Takových případů bylo mnoho.

V Janovce za Holetinem našli učitele Burdžionga schovaného ve stohu slámy a pilou mu za živa odřízli hlavu.

Co chcete? — Hrdlořezi...

Třetího dne po smrti Kornáкова se do vsi nahrnuli Němci i Vlasovci. Fronta byla 5 km za vesnicí. Ve škole byl německý štáb praporu — to byla v našem úseku celá armáda.

Mladí lidé, ba i staří musili jít kopat zákopy za Holetinským lesem. Mládež lezla do tajných krytů. Ve svém krytu u školy jsem schovával tři mladíky.

Bojovalo se již u Kovbáně, ba těsně za novou vsí, jak jsme pozorovali od školy.

Trvalo to celé tři týdny, až Rudá armáda uhodila od Berestečka k Horochovu s jedné a přes Kovbání na Zviňáče s druhé strany.

Bylo 31. března, sněžilo...

Spadla s nás hrozná tíha...

Osvobození

Ráno 1. dubna 1944 bylo ticho jako po vymření. Každý žil okamžikem napjatého očekávání. Hleděli jsme s kopce směrem východním.

O deváté hodině za sněhovými závějemi uprostřed druhé obce se cosi začernalo v dlouhé řadě. Z počátku hlavy, pak celé postavy se po kolena brodily sněhem. V pravici automaty, v levici lopaty mířili vojáci na kopec ke škole. „Zdrávstvujtě, tovaryšči!“ — Potřásali nám ruce, ve se se usmívali — my také. Jakoby se tatík vrátil z daleké pouti... Nu, slova nestačí. Ve vsi bylo jako o svátcích. Vylezli Židé.

Kterýsi z vojínů vylezl na půdu a sekerou prosekával v plechu otvor. Dalekohledem zkoumali západ a jih. Když se u nás čím Bůh dal pohostili, hnuli se k západu a zase přišli jiní. Do večera byly obě dědiny jako voj. tábor. Sněh roztával a těžké pancéřové zbraně rozrývaly cesty. V Horochově byl tuhý boj — město šlo z ruky do ruky. Němci se ještě jednou opřeli v Choleňově a u Zviňáč — 9 km od naší vesnice. Tak trčela fronta celé 3 měsíce.

U nás ve škole byl polní lazaret. Svázeli se ranění vojáci i civilisté z bojů o Choleňov a Skobelku — i jedno děvče bylo raněné. Náfek... Je-

den raněný zemřel — pochovali jej vedle školy. Najednou evakuace lazaretu zpět — to když fronta couvla ke Zviňáci. Tehdy i v nás trochu hrklo. Nedej Bože, Němce!

Ve škole byl nyní důstojnický klub, porady štábu. Přijela divisní tiskárna - všechno ve škole.

Na dvoře zamaskovaná auta, vedle v lesíku dělostřelectvo, dál v lese hospodářské a řemeslné části. A každodenně zakrouží nad obcí německé dvojkadlubné letadlo — říkali jsme mu „vrána“.

Dole u spolkového domu vojáci nasadili na kůl kolo od vozu a na této otáčecí podpoře stříleli po vráně protiletadlovými náboji. Nesestřelili, ale plašili ji.

Jednou vrána shodila bomby asi sto metrů od školy. Jedna padla v rohu lesa, druhá na pole, kde sázeli brambory. Byl zabit Josef Švorc. Jindy hodili do staré vsi na cestu před Šimonem. Byla zabita Šimonova dcera. Ještě několik pum dopadlo tu a onde ve vsi, oběti však více nebylo, ani ve vojsku ne.

Za Boremlem se chystalo velké vojenské letiště — připravoval se útok. Do vsi přibývalo nové a nové vojsko a zbraně a v noci se vše stěhovalo blíž k frontě.

Byla nařízena evakuace všech vesnic do 20 km od fronty, t. j. za řeku Stýr, pro případ pohybu fronty. Novosilští vyjeli, někteří se tajně v noci vraceli zpět. My jsme zůstali ve škole, ježto nebylo povozu. Evakuační důstojník se mračil, ale pak mávl rukou: „Nepustíme Germány!“

Rakety z fronty nám celou noc svítily, kulometry a děla hrály. Několikrát dopadly dělové náboje až blízko ke vsi. Také boj se jednou přiblížil až ke Kovbánskému lesu, nedaleko za novou vsí.

Až po tříměsíční přípravě to začalo. Tisíce děl, kulometů a minometů zahovořilo najednou. Oblóha se pokrývala řada za řadou sovětskými letadly. Hluk, rachot, vzdušné boje.

Němci nevydrželi ani den — utíkali k Bugu. Boj ztlchl, vojsko zmizelo. Byla provedena mobilisace mužů od 19 do 50 let.

V sovětské armádě byli i starší, až 55 let. Narukovali v tom věku všichni muži ba i mladší jako ku př. Horušícký Fr. a Lamač Jos. — 18 letí.

Byl jsem již v dubnu potvrzen opět řídicím učitelem.

Pojednou odkudsi vylezli opět benderovci — země je vyvrhla. Vylezli, aby podráželi nohy těm, kdož bojovali o svobodu lidství. Před ústupem Němců podpálili Horochov a vyvražдили několik občanů a úředníků.

V obci Novosilky České byla opět těž selská rada s předsedou Konstantinem a tajemníkem Pavlem Kostikem. Brzy však byli oba zatčeni pro účast v benderovském hnutí.

Novým předsedou byl Frant, Prázler a tajemníkem Jos. Haken. Frant Prázler byl velice energický, vyřikal veřejně na schůzích všechny chyby a zlořády; přímo ukazoval fašisty a benderovce z řad Ukrajinců. Tím popudil proti sobě lid a byl v úřadě směněn ve smyslu povýšen, neboť byl jmenován okresním velitelem milice pro stíhání benderovských a jiných zrádků. Měl se stěhovat do města Horochova, kdy v noci v předvečer odjezdu přišli k němu neznámí benderovci, vyvedli ho na pole u Kumovišt a zastřelili.

Bylo ho škoda. Tento malý, nepatrný človíček, pln odvahy a energie se nebál nikomu říci pravdu do očí. A to se mu stalo osudným. Zanechal vdovu se dvěma malými dětmi.

Hned po pohřbu se proneslo, že stejný osud čeká ještě několik lidí. Počítal jsem se mezi ně a proto jsem spal každou noc jinde, často i ve stohu.

Jednou, když jsem spal doma a manželka hlídala, kdosi klepal na stěnu. Opatrně jsem vyskočil zadním oknem a les mě pohltil. Ráno jsem našel u dveří plakát, rozsudek smrti. Jak jsem mohl v takových poměrech ve dne vyučovat?

Na štěstí odpoledne zajelo do vsi sov. auto. Sedl jsem s vojáky a odejel do Horochova.

Vesnice žila dál tím rušným životem, kdy ve dne sloužíš pravé vládě, plníš dodávky a povinnosti, v noci však chťej nechťej posloucháš bandity.

Tak přišli jedenkrát do vsi dva zástupci Sovět. úřadů: mladý poručík jménem Sáša, druhý starší milicionář menší postavy. Aby se vyhnuli nepřijemnostem s nočními bandity, šli tajně na nocleh k Frant. Vrbovi mladšímu v nové osadě na kopečku. Benderovci je hledali v noci dům od domu. Když přišli k Vrbovi, tento zapřel. Šli však, prohledali stavení a zamířili ke světnici, kde spali sověti. Sotva otevřeli dveře, tito spustili střelbu. Bandité couvli a oblehli stavení. Sověti hodili oknem ven dvě ruční granáty a tímto průlomem začali prchat.

Podánilo se to jen staršímu — Sáša padl nedaleko stavení. Druhý se ukryl v hluboké závěži, odkud se v noční temnotě probral k Horochovu.

Vrbu za trest na dvoře zastřelili a stavení spálili. Bandité si brali obilky, zásoby živobití. Nebylo to vůle nové sovětské vlády — ta se na frontě pracovala k vítězství.

Kárné brigády na potření bandit nestačily. Byli mezi brigádou i naši Češi. Z Novosilek Ladislav Kozák, 16 letý byl jednou v tuhém boji za Horochovem a dostal se k banditům zajetí. Zachránil se útekem.

(Pokračování příště)

Это было под Ровно

Д. МЕДВЕДЕВ
Герой Советского Союза

(9 продолжение)

В середине крыши чума оставляли большую дыру для выхода дыма. Костер горел в самом чуме, а вокруг него веером укладывались спать партизаны: ноги к костру, головы под своды чума. От костра ногам жарко, а там, где голова, мороз. Бывало так: проснется человек, хочет встать, а головы поднять не может: волосы примерзли. Ночью то один, то другой вскаочит от холода, потопчется у костра, чтобы согреться, и, съжившись, снова ложится.

А тут еще другая беда навалилась. По законам физики, дым из чума должен был выходить в верхнюю дыру. Но у нас дым вверх не выходил, а стлался по чуму, выедавая глаза. Вероятно, мы все-таки неправильно строили свои шалаши.

Словом, бед было много, и мы приняли решение на время крепких морозов расквартироваться в селе Рудня-Бобровская. Село было надежное. Там уже давно стоял наш „маяк“, который из местной молодежи организовал оборону от немцев и полицейских.

19 января отряд снялся с места и направился в Рудню-Бобровскую.

Приняли нас, как желанных гостей. Большая толпа крестьян встретила отряд около села и вместе с нашей колонной направилась к центру. Ребятишки забегали вперед и с палками вместо винтовок шагали около меня и Стехова.

На площади нас ожидали жители села. На здании сельсовета были вывешены портреты товарищей Сталина и Ворошилова. Народ ждал и верил в приход Красной Армии и сберег эти портреты.

Около стола, покрытого красной материей, с подносом в руках стоял пожилой крестьянин. На подносе были хлеб-соль.

Когда колонна подошла и остановилась, крестьянин вышел нам навстречу.

— Хлеб да соль вам, дорогие

гости! — сказал он. — Милости просим, располагайтесь у нас, как у себя дома. Мы вас накормим и обогреем. Ваш отряд мы хорошо знаем и уважаем. Вы нас не обижаете и в обиду немцам и бандитам не даете. Ну, а ежели теперь придется драться с заклятыми врагами, будем драться вместе.

Старик кончил говорить и передал хлеб-соль Стехову. Стехов взял поднос в руки и сказал ответную речь, простую и короткую.

Я дал команду — строй разошелся. Партизаны вмиг смешались с крестьянами. И такие душевные начались разговоры, будто встретились старые, давние друзья!

Село Рудню-Бобровскую мы в шутку назвали своей „столицей“. Здесь был центр нашего отряда. А вокруг нас по крупным селам Сарненского, Ракитнянского, Березнянского и Людвипольского районов стояли наши „маяки“. По сути дела, мы были во всей этой округе представителями советской власти.

Под контроль отряда были взяты все молочарни, работавшие на немцев, и немцы оттуда ничего уже не могли взять. „Оседлали“ Михалинский лесопильный завод, посадили там своего коменданта и лесоматериалы выдавали только нуждающимся крестьянам. Мы громили немецкие фольварки уже на западном берегу рек Случь и Горинь. На нашей стороне они были разгромлены. Многие районы стали полностью нашими, партизанскими.

Из Ровно, из районных центров, с железнодорожных станций — отовсюду к нам, в „столицу“, стекались важные сведения и тут же передавались в Москву.

В пятидесяти километрах на юг от Рудни-Бобровской организовали „оперативный маяк“ во главе с Фроловым. Там продолжалось формирование местных вооруженных отрядов, которые вместе с нашими группами выполняли боевые задания.

Наша „столица“ хорошо охранялась. Вокруг села были расставлены посты. Вместе с нашими бойцами на постах стояли местные жители из молодежи. Они ходили и с патрулями по селу. Это было очень надежно. Местные люди сразу же распознавали чужаков.

Прямо у села мы наладили прием самолетов. Почти каждую ночь Москва, как заботливая мать, сбрасывала нам подарки. В воздухе раскрывались огромные парашюты, и у самых костров падали тюки в мягкой упаковке — с обмундированием, теплой одеждой, питанием, папиросами.

Но в своей „столице“ мы прожили всего только месяц.

Николай Иванович Кузнецов, находившийся в Ровно, сообщил, что Эрих Кох, гитлеровский наместник на Украине, приказал „очистить“ Сарненские леса от партизан.

К этому времени в наших районах сосредоточилось большое количество партизан. Из партизанского соединения Героя Советского Союза генерала Сабурова прибыли два батальона. Недалеко, в Вороневке, стоял отряд подполковника Прокопюка; здесь же действовало еще несколько разведывательно-диверсионных групп. Такое скопление партизан беспокоило немцев. Выполняя приказ Коха, шеф ровенской полиции Питц наскреб в Ровно две тысячи эсэсовцев, прибавил к ним бандитов-националистов и расставил свои гарнизоны по районным центрам вокруг нас.

Но мы не стали ждать карателей. Когда они окружили Рудню-Бобровскую, нас уже там не было.

В начале февраля мы снова обосновались в лесу, в одном из своих старых лагерей. И в это время по радио мы приняли необычайное радостное сообщение: отборные немецкие армии в Сталинграде полностью разгромлены!

(Продолжение следует)

Josef Savel, nar. r. 1912 v Nových Českých padl 24. září 1944 v těžkých bojích o Duklu. Ač nevíme, kde je Tvůj hrob, naše vzpomínky zalétají tam do lesů, kde spíš svůj věčný sen. Svůj mladý, plný síly, obětoval jsi život za svobodu své milované vlasti, kterou jsi nikdy nepoznal. Vzpomínáme s hlubokou bolestí na Tvé statečné srdce, na Tebe, náš milovaný synu a posíláme Ti své „spí sladce“. My na Tebe nikdy nezapomeneme!

Rodiče, sestry, bratr a příbuzní,

*

S nezmenšeným žalem vzpomínáme třetího výročí smrti našeho drahého otce, dědečka a pradědečka Vladimíra Bohuslava, nar. r. 1875 v Podcurkově na Volyni. Vychoval pět synů, kteří spolu s dvěma jeho vnuky přinesli po boku RA svobodu porobenému národu. Netrpělivě očekával návrat do vlasti a když už jeho touha se měla stát skutečností, plamének jeho života dohořel. Zemřel na cestě ze Zdobunova k Dubnu, poblíž obce Straklova, kde také na místním hřbitově k věčnému spánku byl uložen. Kéž je mu země ruská lehkou! Při té příležitosti děkujeme občanům ze Straklova, kteří našeho zesnulého doprovodili na jeho poslední cestě.

Rodina Vejchodova.

Úmrtí

S bolestí v srdcích podáváme tímto svým příbuzným a známým truchlivou zprávu, že nám navždy odešel náš milý, dobrý a starostlivý manžel a tatínek

METODĚJ TUČEK

býv. rolník a zahradník

nar. 17. dubna 1890 v Podcurkově. Postižen srdeční mrtvicí zemřel náhle a neočekávaně dne 18. ledna t. r. Tělesná schránka našeho drahého zesnulého byla 21. ledna v domě smutku ve Vesčích vyzdvížena, převezena do Podbořan, tam v pravoslavném chrámu Páně vykropena a na hřbitově v Podbořanech k věčnému spánku uložena. Prosíme, kdož jste ho znali, věnujte mu tichou vzpomínku.

V hlubokém zármutku
manželka a dcery.

Je tomu již pět let co nás opustil náš nezapomenutelný švagr, synovec a strýc Vladimír Stříbrný z Podvysoké na Volyni.

Padl v boji za osvobození vlasti u Lípt. Sv. Mikuláše. Vzpomínka na Tebe nám zůstane stále živou! Budiž Ti země lehká! Kdož jste ho znali, věnujte mu tichou vzpomínku s námil Rodina Pánkova.

*

Před vánočními svátky r. 1949 se s námi navždy rozloučila naše drahá matka a babička Marie Dolečková. Zemřela po dlouhé pouti v pozeřnaném věku 90 let. Jako čtyřletá dívka opustila vlast a odjela s rodiči na Volyni. R. 1947 se vrátila do vlasti otců a v obci Březové, okr. Krnov našla svůj věčný odpočinek. My jí přejeme, aby jí Bůh dal lehké odpočinutí v rodné zemi!

Rodina Říhová ze Zvonovic.

Den 24. ledna 1948 je nám památným a smutným dnem, na který po celý život nezapomeneme. Toho dne odešel nenávratně náš milovaný Václav Vacátko, nar. 1902 v Ivanovičích u Žitomíru. S bolestí vzpomínáme a nikdy nezapomeneme!

Manželka a děti.

Napsání kroniky obce Dembrovky na Volyni by se ochotně ujal na naši žádost p. Frant. Bobek, říd. učitel v. v., Znojmo, ul. Mládeže 7, který v době první světové války tam strávil několik let. Prosí jen, aby mu zvláště ti starší občané — Kalcovi, Václav Zumer, Krušinové a j. — zaslali svoje vzpomínky. Vodítkem jsou pokyny, jak byly uveřejněny ve Věrné stráž v čís. 49-50 z min. roku. Na úpravě nezáleží, tu si rád provede sám, neboť je dobře „pera znalý“. Děkujeme mu za ochotu a Dembrovské vyzýváme, aby s ním navázali spojení.

Malý oznamovatel

Do volyňské rodiny v Žatci přijmeme starší vol. ženu k dítěti. Podmínky dle dohody. Přihlášky do adm. t. l.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Žatci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB. Dohlédací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1950 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Žatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.